

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Staatstoezicht op de Mijnen**Bezoekadres**

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

5.1.2.e

Datum 25 maart 2025
Betreft Handhavingsverzoek Grijpskerk-Zuid

Geachte 5.1.2.e en anderen,

Op 16 januari 2025 heeft u het Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM) verzocht handhavend op te treden tegen de Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: de NAM), met betrekking tot het gasveld Molenpolder op de locatie Grijpskerk-Zuid. Uit uw brief spreekt een grote zorg voor de veiligheid van mensen en bescherming van het milieu, dat waardeer ik.

U geeft in uw brief aan dat de NAM volgens u zonder toestemming in de maanden februari, maart en april 2024 gas heeft gewonnen uit het gasveld Molenpolder.

In uw handhavingsverzoek doet u daarbij de volgende verzoeken:

1. *"beboet deze overtreding van het gaswinnen zonder toestemming, waarbij de boete ten gunste moet komen voor de leefbaarheid van ons gebied;*
2. *sta niet toe dat de NAM doorgaat of opnieuw begint met gaswinning zonder een geldige toestemming;*
3. *neem maatregelen als de NAM toch doorgaat, bijvoorbeeld door opnieuw een boete of dwangsom op te leggen.*
4. *beslis vóór 10 februari 2025. De wet (artikel 5:7 Awb) maakt het mogelijk om op te treden als een overtreding duidelijk dreigt. In dit geval is daar zeker sprake van.*
5. *maak dan ook dit besluit op uiterlijk 10 februari bekend."*

Besluit

Ik heb besloten uw verzoek op de punten 2 en 3 toe te wijzen. Op punt 1, punt 4 en punt 5 wijs ik uw verzoek af. In deze brief treft u mijn motivering aan voor dit besluit.

Opbouw brief

Allereerst zal een opsomming van de relevante feiten en omstandigheden worden weergegeven. Daarna volgt de norm. Vervolgens volgt de beoordeling en toelichting van mijn besluit.

Ons kenmerk
97892977

Uw kenmerk
-

Bijlage(n)
1

Feiten en omstandigheden

De feiten en omstandigheden, voor zover hier van belang, zijn als volgt.

Op 13 maart 2019 heeft de minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: de minister) ingestemd met het winningsplan Grijpskerk-Zuid van 24 oktober 2017. Met dat winningsplan is onder andere de winning beschreven uit het veld Molenpolder. De winningsperiode van dit winningsplan eindigde op 31 december 2023.

Op 14 maart 2023 heeft de NAM een verzoek tot instemming met een gewijzigd winningsplan Grijpskerk-Zuid bij de minister ingediend.

Op 19 december 2023 heeft de NAM een verzoek ingediend bij SodM om niet te handhaven als zij door zou gaan met gaswinnen na 31 december 2023. SodM heeft op 14 februari 2024 aan de NAM laten weten voorlopig, tot en met 31 december 2024, niet handhavend op te zullen treden naar aanleiding van de overschrijding van de winningsperiode, omdat de hernieuwde instemming in dit geval tijdig was aangevraagd en omdat er zicht was op legalisatie.

De NAM heeft tot mei 2024 geproduceerd uit het gasveld Molenpolder. Door technische omstandigheden is de productie komen stil te liggen. De NAM heeft een aantal keren getracht de productie opnieuw op te starten. Tot op heden is dit niet gelukt.

Op 11 december 2024 is het ontwerpbesluit genomen waarin wordt aangegeven dat de minister voornemens is om met het gewijzigde winningsplan in te stemmen. Van 12 december 2024 tot en met 22 januari 2025 heeft het ontwerpbesluit ter inzage gelegen. De zienswijzen worden op dit moment verwerkt door de minister. Daaropvolgend zal de minister een instemmingsbesluit nemen, dat openstaat voor bezwaar en beroep.

Op 13 december 2024 heeft de NAM nogmaals een verzoek om niet te handhaven ingediend bij SodM. Vervolgens heeft SodM op 20 december 2024 aan de NAM laten weten voorlopig en tot en met 31 december 2025 af te zien van handhaving. Daarbij heeft SodM aangegeven dat het tijdelijk afzien van handhaving geen definitief standpunt betreft over de verhouding tussen de overtreding en de belangen van derde(n). Indien een belanghebbende een verzoek doet om handhaving zal de zaak opnieuw worden beoordeeld.

Op 16 januari 2025 heeft SodM van u een handhavingsverzoek ontvangen over de winning in Grijpskerk-Zuid.

Norm

Uit artikel 34 van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw) volgt dat delfstoffen uit een voorkomen moeten worden gewonnen overeenkomstig een winningsplan, waarmee de minister heeft ingestemd.

Toelichting besluit

Als er sprake is van een overtreding heeft SodM in beginsel een plicht tot handhaven. Naar aanleiding van uw handhavingsverzoek heeft SodM onderzocht of de NAM in overtreding is met betrekking tot de door u genoemde punten. Hieronder volgt de toelichting op mijn besluit om uw handhavingsverzoek op punten 2 en 3 toe te wijzen en op de punten 1, 4 en 5 af te wijzen.

Handhavingsverzoek punt 1

In uw handhavingsverzoek verzoekt u onder punt 1 aan SodM om een boete op te leggen aan de NAM, om reden dat de NAM gas heeft gewonnen in de maanden februari, maart en april 2024, zonder geldige toestemming.

SodM heeft contact met de NAM gehad en de NAM heeft aangegeven in de maanden februari, maart en april 2024 gas te hebben gewonnen. Na mei 2024 is door technische omstandigheden de productie stil komen te liggen. De NAM heeft daaropvolgend een aantal keren getracht de productie opnieuw op te starten, tot dusver zonder succes. Daarbij heeft de NAM aangegeven wel weer gas te willen winnen wanneer dit technisch mogelijk is.

Gaswinning zonder geldig en ingestemd winningsplan is een overtreding van de Mijnbouwwet. U vraagt SodM een boete op te leggen aan de NAM voor deze overtreding. SodM heeft niet de bevoegdheid om een boete op te leggen. Wanneer u wenst dat de NAM voor deze overtreding wordt beboet, kunt u dit melden bij het Openbaar Ministerie.

Handhavingsverzoek punten 2 en 3

Onder punt twee van het handhavingsverzoek verzoekt u SodM niet toe te staan dat de NAM doorgaat of opnieuw begint met gaswinning zonder geldige toestemming. Onder punt drie van het handhavingsverzoek verzoekt u SodM maatregelen te nemen tegen de NAM.

Zoals ik eerder heb vermeld heeft SodM in beginsel een plicht tot handhaving wanneer er sprake is van een overtreding. Slechts onder bijzondere omstandigheden kan worden afgezien van handhaving. SodM heeft daartoe een gedoogbeleid opgesteld, dat ik hieronder nader zal toelichten.

Gedoogbeleid SodM

Mijnbouwondernemingen hebben een geldig winningsplan nodig om te mogen winnen. Elk winningsplan kent een einddatum. Productie ná deze datum levert een overtreding op. In dit geval is het zo dat het winningsplan van de NAM voor het gasveld Molenpolder niet langer geldig is en dat de minister een ontwerpbesluit heeft genomen waarin wordt aangegeven dat de minister voornemens is om met het gewijzigde winningsplan in te stemmen.

Indien er zonder een geldig en ingestemd winningsplan wordt gewonnen, is er sprake van een overtreding. In deze situatie kan SodM onder voorwaarden tijdelijk afzien van handhaving. Op 14 juli 2022 heeft SodM in een brief (kenmerk

22236890)¹ aan alle operators aangegeven onder welke voorwaarden tijdelijk van handhaving afgezien kan worden ten aanzien van winningsplannen waarvan de winningsperiode afloopt. In het kort neemt SodM daarbij de volgende punten mee in haar afweging:

1. Er is tijdig een actualisatie van het winningsplan ingediend:

Hier is aan voldaan. Het winningsplan van de NAM eindigde op 31 december 2023. De NAM heeft tijdig op 14 maart 2023 een nieuw winningsplan ter instemming ingediend.

2. Zicht op legalisatie:

Er is zicht op legalisatie. Op 11 december 2024 heeft de minister een ontwerpbesluit genomen waarin wordt aangegeven dat de minister voornemens is om met het gewijzigde winningsplan in te stemmen. Het ontwerpbesluit heeft van 12 december 2024 tot en met 22 januari 2025 ter inzage gelegen. De minister is bezig met het verwerken van de binnengekomen zienswijzen en zal daarna het instemmingsbesluit nemen.

3. Gerechtvaardigd vertrouwen in toezicht:

SodM was ten tijde van de beslissing om de gaswinning door de NAM in het gasveld Molenpolder te gedogen in de veronderstelling dat de omwonenden en decentrale overheden een gerechtvaardigd vertrouwen hadden in het toezicht van SodM.

De bovenstaande punten hebben ertoe geleid dat ik op 20 december 2024 de beslissing heb genomen om de gaswinning door de NAM in het gasveld Molenpolder te gedogen.

Naar aanleiding van uw handhavingsverzoek heb ik de zaak opnieuw bekeken en heb ik de punten opnieuw getoetst, waarbij er geen wijziging is in de waardering van de eerste twee punten. SodM is daarom nagegaan of de waardering van het derde punt tot een andere beslissing zou moeten leiden.

Op 11 februari 2025 heeft SodM gesproken met Groninger Bodem Beweging en daarna op 12 februari 2025 met het Groninger Gasberaad. Vervolgens heeft SodM op 14 februari 2025 gesproken met de wethouder van de gemeente Westerkwartier, de Commissaris van de Koning van de provincie Groningen en met de adviseur diepe ondergrond van de provincie Groningen. Tenslotte heeft SodM op 19 februari 2025 gesproken met een delegatie van de verzoekers van het handhavingsverzoek.

Op 24 februari 2025 heeft SodM contact opgenomen met de NAM. De NAM heeft toen bevestigd sinds mei 2024 niet meer te hebben geproduceerd uit het gasveld Molenpolder. Begin 2025 zijn er drie pogingen gedaan om de put op te starten, maar dit is niet gelukt vanwege technische redenen.

---

¹ <https://www.sodm.nl/documenten/brieven/2022/07/14/brief-aan-mijnbouwondernemingen-over-toezicht-geldigheid-winningsplannen>

De parlementaire enquête aardgaswinning Groningen heeft op indringende wijze duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is om naar de mensen in Groningen te luisteren.² Uit de gesprekken die zijn gevoerd met de omgeving blijkt dat er sprake is van een minder expliciete, maar wel aanwezige maatschappelijke onrust rondom de gaswinning in Grijpskerk, waar SodM zich eerder niet van bewust was. Er heerst een gevoel van onveiligheid bij de omwonenden die aangeven hebben zich daarin niet gehoord te voelen. Een deel van deze onrust is ontstaan door het besef dat er wordt geproduceerd zonder een winningsplan waarmee de minister heeft ingestemd. Dit heeft mij doen beslissen niet langer af te zien van handhaving.

Hierover heb ik op 25 maart 2025 de NAM aangeschreven dat SodM de gaswinning uit het veld Molenpolder niet langer gedooft. Hierbij heb ik de NAM laten weten dat het instemmingsbesluit in werking moet zijn getreden, voordat de put opnieuw mag worden opgestart.

Handhavingsverzoek punten 4 en 5

In uw handhavingsverzoek verzoekt u onder punt 4 aan SodM om waar mogelijk op te treden als een overtreding duidelijk dreigt. U verwijst daarbij naar artikel 5:7 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Artikel 5:7 van de Awb is hier niet aan de orde. Ik licht dit toe.

In het algemeen kan een herstelsanctie slechts worden opgelegd als er een overtreding ongedaan gemaakt moet worden of nadat er een overtreding heeft plaatsgevonden. In artikel 5:7 van de Awb is vastgelegd dat een herstelsanctie óók kan worden opgelegd als er nog geen overtreding heeft plaatsgevonden, maar het gevaar voor de overtreding klaarblijkelijk dreigt.

In het onderhavige geval heeft de NAM tot en met mei 2024 gas gewonnen uit het gasveld Molenpolder zonder daarvoor een winningsplan te hebben waarmee de minister heeft ingestemd. Deze overtreding heeft al plaatsgevonden, waardoor toepassing van artikel 5:7 van de Awb niet aan de orde is.

In punt 5 van uw handhavingsverzoek verzoekt u SodM voor 10 februari 2025 een besluit te nemen op uw handhavingsverzoek. Uit artikel 4:13 van de Awb volgt dat het bestuursorgaan binnen een redelijke termijn na de ontvangst van de aanvraag een besluit moet nemen. Uit het tweede lid van artikel 4:13 van de Awb volgt dat deze redelijke termijn in ieder geval acht weken na ontvangst van de aanvraag bedraagt.

Vanwege de zorgvuldigheid van ons onderzoek was het niet haalbaar om binnen acht weken op uw verzoek te beslissen. Daarom is op 5 maart 2025 aan u aangegeven dat de beslistermijn werd uitgesteld.

---

² <https://www.tweedekamer.nl/Groningen/rapport>

Conclusie

Ik heb naar aanleiding van uw handhavingsverzoek op uw punten 2 en 3 grond gezien om handhavend tegen de NAM op te treden. Ik heb besloten niet langer af te zien van handhaving tegenover de gaswinning door de NAM in Grijpskerk-Zuid, gasveld Molenpolder. Hiertoe heb ik de NAM op 25 maart 2025 aangeschreven. Deze brief is voor u bijgevoegd.

Op de punten 1, 4 en 5 van uw handhavingsverzoek heb ik geen grond gezien om handhavend op te treden. Ik wijs uw verzoek om handhavend op te treden op deze punten af.

Met vriendelijke groet,

De Inspecteur-generaal der Mijnen,
namens deze

5.1.2.e

Drs. F. Kiewiet de Jonge – Lulofs
Directeur Staatstoezicht op de Mijnen

Mededelingen

Tegen dit besluit kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Inspecteur-generaal der Mijnen, per adres Staatstoezicht op de Mijnen, t.a.v. afdeling Bestuurszaken, Postbus 24037, 2490 AA 's-Gravenhage. U kunt uw bezwaarschrift ook digitaal indienen via info@sodm.nl.

SodM is voornemens het besluit op uw verzoek, met uitzondering van daarin opgenomen persoonsgegevens, te publiceren op onze website www.sodm.nl. Hierbij geef ik u de mogelijkheid om uw mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking. U kunt dit doen door binnen twee weken nadat u dit bericht ontvangt, dus uiterlijk 8 april 2025 uw reactie schriftelijk en gemotiveerd te mailen naar info@sodm.nl. Als ik binnen de aangegeven termijn geen reactie van u heb ontvangen, ga ik er vanuit dat u geen bedenkingen tegen openbaarmaking heeft. Geanonimiseerde publicatie van onze reactie op uw brief zal dan plaats vinden op 9 april 2025

Afschrift

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de NAM. Tevens wordt dit besluit geanonimiseerd op www.sodm.nl geplaatst.